

Nr 14

Av herr **Nordgren m. fl.**, om rätt för mindre företag att vid beskattningen göra avdrag för vissa försöks- och forskningskostnader.

(Lika lydande med motion nr 10 i Första kammaren)

Effektiviteten i näringslivet är, framför allt i en tid som mer och mer kommer att präglas av en friare världshandel, en primär förutsättning för en fortsatt ekonomisk utveckling. De långa seriernas produktivitet ger därvid storföretagen väsentliga fördelar. De stora företagen har emellertid inte enbart de långa seriernas förutsättningar, de har också möjlighet att inom det egna företagets ram vidta de övriga åtgärder som är nödvändiga i utvecklingsarbetet. Marknadsanalyser, försök och målforskning kan sålunda i betydande utsträckning utföras inom det egna företaget.

Stora delar av vårt näringsliv saknar de elementära förutsättningarna att tillvarata de möjligheter som den långa serien erbjuder. Särskilt gäller detta jordbruket, som är bundet till de geografiska förhållandena, men också en mycket stor del av vårt övriga näringsliv är på liknande sätt beroende av att utnyttja antingen lokala produktionsbetingelser eller att tillgodose lokala konsumtionsbehov. Sådan decentralisering är dock inte bara betingad av nödvändigheten. Den kan också med sin rikare differentiering av näringslivet, sin större ansvarsfördelning och därmed ökade chanser för ambitiösa och kunniga människor att få tillfälle att göra bärande produktiva insatser uppfattas såsom en väsentlig fördel.

Det är emellertid enligt vår uppfattning angeläget, att denna betydelsefulla sektor av vårt näringsliv ges samma möjligheter som storföretagen att genom ett eget utvecklingsarbete förkovra sina förutsättningar så att de genom effektivare produktion kan hävda sig i en växande internationell konkurrens.

Jordbruk och småföretag kan icke inom egen företagsram skaffa sig de överblickar och bedriva det försöks- och forskningsarbete som storföretaget kan. Genom sina branschorganisationer har de dock förutsättning att komma i paritet med de större företagen. Branschorganisationerna har också sannolikt de största förutsättningarna att på samma sätt som storföretagen sätta in sin aktivitet, sina utredningar, försöks- och målforskningsuppgifter inom de områden som företagsmässigt bedömes vara de angelägnaste. Det vore därför, enligt vår mening, rationellt att i möjligaste utsträckning främja småföretagens och jordbrukets möjligheter att genom egna organisationer lösa uppgifter av denna art.

Nuvarande skattelagstiftning lägger emellertid hinder i vägen. Kostnadstäckning för sådan verksamhet måste i betydande utsträckning garanteras genom bundna, årliga avgifter. Då årsavgifter till branschorganisationerna, ävensom kostnader för försöks- och forskningsverksamhet utförd utom egna företaget i regel inte medgives såsom skattemässigt avdragsberättigad omkostnad, kommer den del av vårt näringsliv, som här avses, i ett utvecklingsmässigt sämre läge än storföretagen. Med de förutsättningar, som i vår tid står till buds, behöver så icke vara fallet, men uppenbart är, att den beskattning av omkostnadsposter av denna art, som nu äger rum, utgör ett betydande både ekonomiskt och psykologiskt hinder för rationellt utnyttjande av de möjligheter till effektivisering av vår produktionsapparat som tekniskt föreligger. Då tillvaratagandet av dessa möjligheter är av central betydelse för näringslivets konkurrenskraft och därmed för bevarandet av vår standard, synes en utredning i syfte att undanröja de skattemässiga hinder för eget utvecklingsarbete, som f. n. binder jordbruk och småföretagsamhet i vårt land, böra göras.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en utredning i syfte att möjliggöra för de mindre företagen — jordbruk och småindustri — att i beskattningsavseende få göra avdrag för kostnader, som har samband med försöks- och forskningsverksamhet utom det egna företaget.

Stockholm den 15 januari 1963

Hans Nordgren

Hans Wachtmeister

Rolf Eliasson
i Moholm

Märta Boman

Lennart Stiernstedt

Carl Eric Hedin
